

lige Værdi og Ejernes nuværende økonomiske Stilling, har man indhentet de fornødne Oplysninger gennem Herredsfogderne i Fuglse Herred og Lollands Sønder Herred, hvem Valget af forskellige i de enkelte Kommuner beliggende, ikke særlig typiske Ejendomme har været overladt. Af det saaledes tilvejebragte Materiale, der medfølger nærværende Betænkning som Bilag F, vil det eksempelvis fremgaa, at en Ejendom med Areal 61 Tdr. Land og af anslaaet Værdi: 50,000 Kr. svarer 113 Kr. 66 Ø. i kgl. Skatter, 50 Kr. 70 Ø. i Kommuneskatter og 78 Kr. 90 Ø. i Digeskat. En anden Ejendom med Areal 28 Tdr. Land af Værdi: 22,000 Kr. svarer henholdsvis 53 Kr. 84 Ø., 48 Kr. 55 Ø. og 40 Kr. 50 Ø., og endelig udgør for en Ejendom, hvis Areal er 8 $\frac{1}{2}$ Td. Land og Værdien 9,000 Kr., samtlige Stats- og Kommuneskatter 56 Kr. 20 Ø., men Digeskatten alene 19 Kr. 20 Ø.

Det er allerede foran paa forskellige Steder fremhævet, at man paa Lovens Tid ikke har kunnet gøre sig dens Konsekvenser klar, idet man i det hele er gaaet ud fra andre Forudsætninger med Hensyn til det fuldførte Anlægs Stabilitet og de interesserede Lodsejeres pekuniære Evne, end det har været overensstemmende med de virkelige Forhold. Til dette kommer de ogsaa tidligere berørte Forhold, der ligeledes kunne tale i Digeskatydernes Favør, saaledes Forfordelingen af Lolland ved Ansættelse af Statens Andel i Anlægsomkostningerne, Hartkornets synkende Værdi og den dobbelte Beskatning for de gamle Digelags Ejendomme. Endvidere maa der i den Omstændighed, at Staten overfor Anliggende af større almen Interesse efter de nu til Dags gældende Synspunkter utvivlsomt yder rundeligere Tilskud end paa det Tidspunkt, da Digeloven fremkom, kunne ligge et Synspunkt mere, der kan tale for at lade Staten træde til i større Omfang end hidtil. Men yderligere maa der ses hen til, at Spørgsmaalet om en Forbedring af Digeskatydernes Kaar i den senere Tid er rykket stærkt i Forgrunden, særlig som Følge af enkelte Mænds ihærdige Agitation, saaledes at Overbevisningen om deres Kravs Berettigelse efterhaanden er bleven saa rodfæstet hos den store Del af Skatteyderne, at det kunde berede dem en dyb Skuffelse og føles som en stærk Uretfærdighed, om Forholdene ikke nu ordnedes, saaledes at væsentlig og følelig Forbedring indtraadte.

Paa Grundlag af, hvad der saaledes i forskellige Henseender er oplyst for Kommissionen, og hvad denne ved Selvsyn og personligt Samkvem med den paa-gældende Befolkning og dennes Repræsentanter er kommen til Kundskab om, paa-trænger den Opfattelse sig med ikke ringe Styrke, at Digeskatyderne i Virkeligheden med Rette føle sig haardt trykkede og bør kunne gøre Regning paa en Lettelse i deres nuværende Stilling.

Spørgsmaalet bliver herefter, hvorvidt en saadan Lettelse vil kunne lade sig gennemføre, og da paa hvilken Maade, og i hvilket Omfang det bør ske.

Det har da straks været Genstand for Overvejelse af Kommissionen, om ikke en Omfordeling af Grundlaget for Digebeskatningen kunde lade sig iværksætte og en Revision saaledes finde Sted af de enkelte Ejendommers Ansættelse til Digeskattenheder, idet de Forhold, der have ledet til den oprindelige Ansættelse, i Aarenes Løb sikkert ere undergaaede betydelige Forandringer, saaledes at Resultatet nu sandsynligvis maatte blive et væsentlig andet ved en ny Beskatning af Ejendommene. Men da det maa anses umuligt med det manglende Kendskab til alle de Forhold, der af den tidligere Regeringskommission have været tagne i Betragtning ved den oprindelige Fordeling, at omgøre denne paa en fuld retfærdig Maade, samt da der dog kun vilde blive Spørgsmaal om en Omlægning af Enhederne med Bibeholdelse af deres samlede Tal, altsaa uden at nogen virkelig Nedsættelse fandt Sted, og mulige Fejltagelser, der, som af Digeinteressenternes Talsmænd under deres mundtlige Forhandling med Kommissionen hævdet, kunne være begaaede, vel nu maa betragtes som udlignede i den forløbne Tid af næsten 30 Aar, ligesom paa den anden Side en efter andre Principper foretagen Omlægning af Enhederne upaatvivlelig fra de Ejeres Side, hvis Ejendomme herved bleve stærkere belastede med Enheder, vilde fremkalde en enstemmig Opinion om øvet Uretfærdighed, har Kommissionen fundet det uhensigtsmæssigt at tage dette Spørgsmaal op og fremsætte Forslag i saa Hensende. Med Bibeholdelse af Skattefordelingen maa Undersøgelsen ledes hen paa at naa til en Grænse for Skatteudskrivningen, saaledes at denne ikke overstiger et rimeligt Beløb pr. Enhed.

Som Udgangspunkt i saa Henseende bliver Kravet om Udskrivningens *Tilstrækkelighed* til Digernes behørig Vedligeholdelse imidlertid at fastholde. Der bør haves Sikkerhed for, at Resultatet ikke ad Aare bliver det nu bestaaende Anlægs